

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Strateški pristop za doseganje ciljev trajnostnega razvoja v strukturni politiki EU in SI 2014 -2020

mag. Franci Klužer
Ljubljana, 19. junij 2012

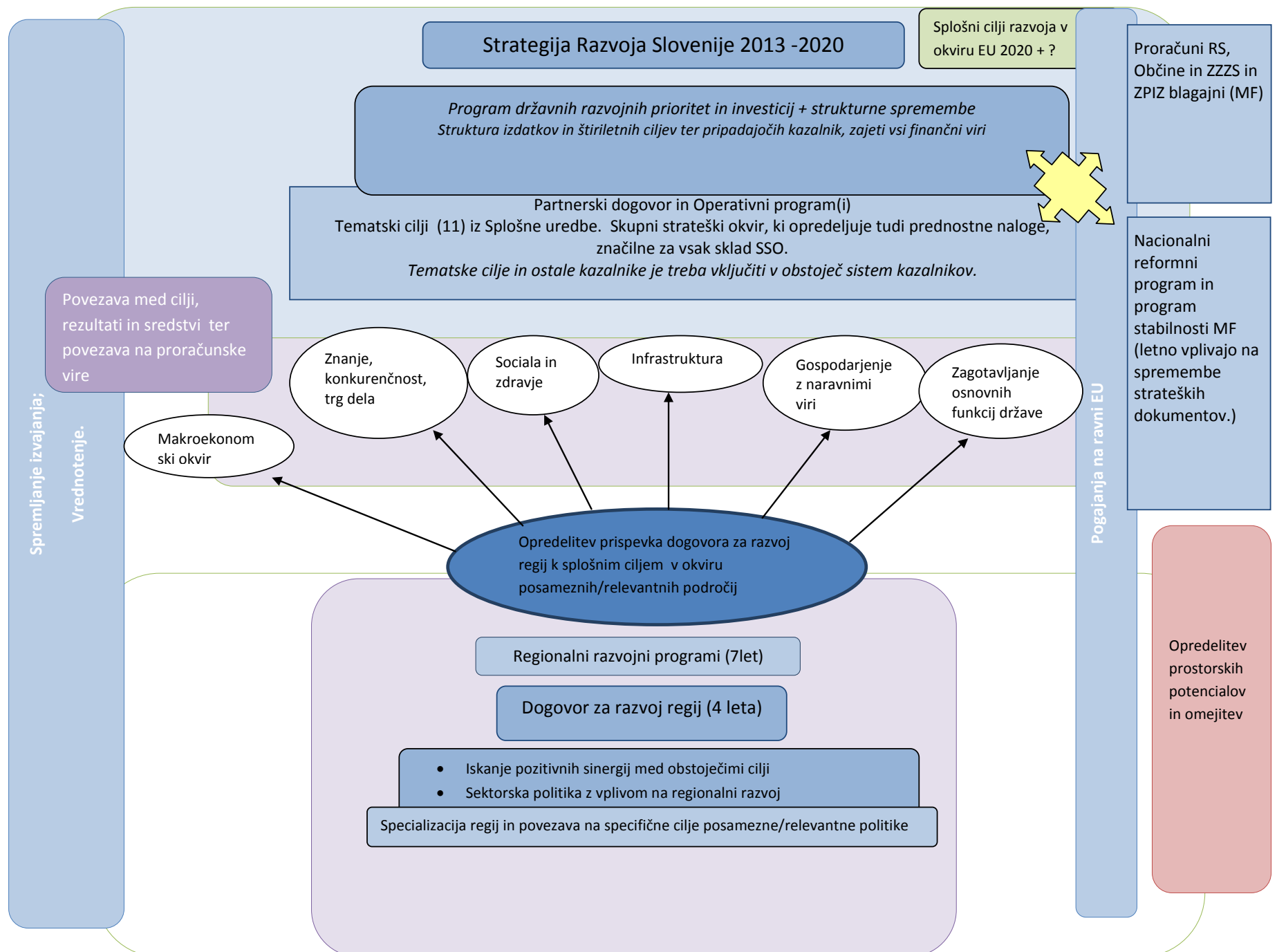
Zeleno gospodarstvo – politični okvir EU

- Prioritete EU 2020 (l. 2010): pametna, trajnostna, vključujoča rast
- Krovni cilji EU do 2020:
 - zaposlenih 75 % prebivalcev med 24 – 65 letom
 - 3 % BDP EU za R&R&I
 - podnebni cilji EU (20/20/20)
 - 10 % osipnikov, 40 % uspešno pridobi terciarno izobrazbo
 - 20 milijonov manj ljudi ogroženih zaradi revščine
- Vodilne pobude
- Nova finančna perspektiva EU – prihodnja kohezijska politika - 11 tematskih ciljev, med njimi tudi:
 - podpora prehodu v nizkoogljično družbo v vseh sektorji
 - spodbujanje prilagajanja na podnebne spremembe, preprečevanje tveganj in upravljanje s tveganji
 - varovanje okolja in spodbujanje snovne učinkovitosti
 - spodbujanje trajnostne mobilnosti in odprava ozkih grl pri ključnih infrastrukturnih mrežah
- **sinergije med različnimi sklad**

Zeleno gospodarstvo – razvojni okvir v Sloveniji

- Vlada RS se je na svoji 18. seji seznanila z informacijo o začetku priprave Strategije Razvoja Slovenije za obdobje 2014 – 2020, imenovana Krovna skupina (vodenje procesa) → vizija razvoja, prednostna področja, usmeritve in ukrepi za realizacijo vizije.
- Delovne skupine za razvojno načrtovanje (6):
 - usklajevanje razvojnega načrtovanja
 - priprava strateških in izvedbenih dokumentov (SRS, DRPi, Partnerski sporazum, operativni programi)
 - Spremljanje

Stanje v Sloveniji – učinkovita raba naravnih virov

- Snovna produktivnost (razmerje med BDP in rabo virov):
 - v letu 2009 na ravni 75 % povprečja EU; leta 2010 se izboljša predvsem na račun nižje dejavnosti v gradbeništvu;
 - Nadpovprečno visok delež stroškov surovin, nakazuje manj učinkovito rabo surovin → pritisk na vire, vpliv na konkurenčnost;
 - v letu 2010 se je energetska intenzivnost gospodarstva poslabšala (višja od večine držav EU, pomemben prispevek ima raba energije v cestnem prometu);
 - v predelovalnih dejavnostih, kjer stroški energije pomembno vplivajo na konkurenčnost, energetska intenzivnost znižuje.
(UMAR, Poročilo o razvoju 2012)
 - **Eko inovacije:** nadpovprečno število zaposlenih dejavnih v eko industrijah, njihove **dejavnosti in investicije ne dajejo rezultatov z vidika uspešnosti eko inovacij** (npr. novi patenti v tehnologijah in izdelkih). Ta razkorak: posledica neučinkovite R&D, predvsem slabih povezav med akademskimi raziskavami in industrijo. (Eco innovation observatory)
 - Primeri dobrih praks: Kolektor, Julon, Bisol, Trimo, Lumar, Elaphe, dobre prakse iz projekta Slovenija znižuje CO₂

Nekatere razvojne usmeritve 2014 – 2020 - horizontalne

Med drugimi tudi:

- Izboljševanje **energetske učinkovitosti** in spodbujanje rabe **obnovljivih virov energije** podjetij (večja stroškovna učinkovitost).
- Podpora **pilotnim projektom, zelene tehnologije** in **zeleno javno naročanje**.
- **Povezava kmetijstvo – podjetništvo, samooskrba s hrano** ter učinkovita predelovalna dejavnost (mladi, kratke dobavne verige med pridelovalcem in trgovcem, mreženje, razvoj novih izdelkov, veriga gozd –les itd.).
- **Spodbujanje in financiranje investicij** ter razvoja **novih, inovativnih storitev in procesov** – na področju turizma, kulturnih in kreativnih industrij, socialnih storitev, eko-inovacij, snovne in energetske učinkovitosti ter ustvarjanja zelenih delovnih mest.
- Prostorsko načrtovanje, ki **preprečuje nadaljnjo suburbanizacijo, trajnostna gradnja** na ravni stavbe in soseske, **uporaba degradiranih območij**
- Socialno podjetništvo
- **Razvojna specializacija regij**

Nekatere razvojne usmeritve 2014 – 2020 – okolje, kmetijstvo

- Ukrepi za
 - **učinkovito upravljanje z vodami** in njihovo porabo
 - **zmanjševanje onesnaženja zraka** zaradi prometa (prenova voznih parkov... itd.).
 - **preprečevanje nastajanja odpadkov**, zapiranje snovnih zank, industrijska simbioza, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki.
 - **Trajnostno upravljanje z gozdom kot virom lesa** in drugih naravnih dobrin, na način, da bodo Sloveniji priznane tudi pravice do ponorov CO₂.
 - **Natura 2000** pritegniti zasebni kapital v ukrepe/dejavnosti, ki lahko generirajo dobiček, zelena infrastruktura.
 - **prilagajanje na podnebne spremembe** in preprečevanje/zmanjševanje tveganj in škode zaradi podnebnih sprememb tako na stvarnem premoženju, kot tudi v kmetijstvu.
 - **učinkovitejšo in trajnostno kmetijstvo** (npr. povečanje površin, kjer se kmetuje na ekološki način, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, ohranjanje rodovitnosti in kakovost tal, podpora ohranjanju avtohtonih sort/vrst.)
 - **Uporaba in proizvodnja** (npr. iz odpadkov) **obnovljivih virov energije na kmetijah**. Spodbujanje pilotnih projektov za izboljšanje uporabe biomase.

Izzivi ... (1)

- **Potencial za zeleno rast je mogoče izkoristiti na vseh področjih:**
 - ozelenitev t.i. zrelih tehnologij
 - spodbujanje razvoja novih okoljsko sprejemljivih tehnologij, izdelkov in storitev
- **Pametna specializacija**, ki izhaja iz podjetniške dejavnosti ob podpori politik na področju raziskav, inovacij, industrijske/produksijske politike, v povezavi z izboljševanjem snovne in energetske učinkovitosti. → **Dvig dodane vrednosti in zelena delovna mesta.**
- Premik k uporabi novih pristopov, razvoju novih poslovnih modelov, tehnološke in netehnološke inovacije, razvoj novih konceptov (industrijska simbioza, zapiranje snovnih poti) in uporaba novih orodij (okolju prijazno oblikovanje, itd.) v povezavi z izobraževanjem in usposabljanjem.
- **Presek med področji, kjer imamo:**
 - močno in propulzivno podjetniško dejavnost,
 - znanje in potencial za inovacije (že vložena javna sredstva, akumulirano znanje, raziskovalna odličnost, itd.)
 - naravne vire, oziroma se soočamo s problemi itd.

.... **in to povežemo z znanjem na področju kreativnih in kulturnih industrij.**

Izzivi ... (2)

- Kako podpreti že obstoječa prizadevanja in pospešiti nova?
 - oblikovati jasne prioritete in sredstva osredotočiti na ključna presečna področja, ki prispevajo k doseganju več nacionalnih ciljev hkrati (v skladu s cilji EU 2020);
-
- komplementarnost in sinergije med različnimi viri financiranja (EU (neposredna sredstva), EU skladi, nacionalni viri, Sklad za podnebne spremembe, SPS/SRRS, Eko Sklad, JAPT/TIA/ARRS);
 - oblikovanje novih finančnih instrumentov in „ozelenitev“ že obstoječih podpor in virov financiranja, prenos primerov dobrih praks;
 - podpora pri iskanju novih trgov;
 - tehnična pomoč, svetovalne storitve, trženje